

можливих ускладнень, що виникають в управлінській діяльності;

- контроль дозволяє виявити деструктивні і конструктивні явища, а також визначити перспективи для подальшого розвитку діяльності;

- контроль дозволяє вчасно виявити і виправити помилки і упущення, сприяючи запобіганню кризи в управлінській діяльності.

Основні функції контролю представлені на рисунку 1.

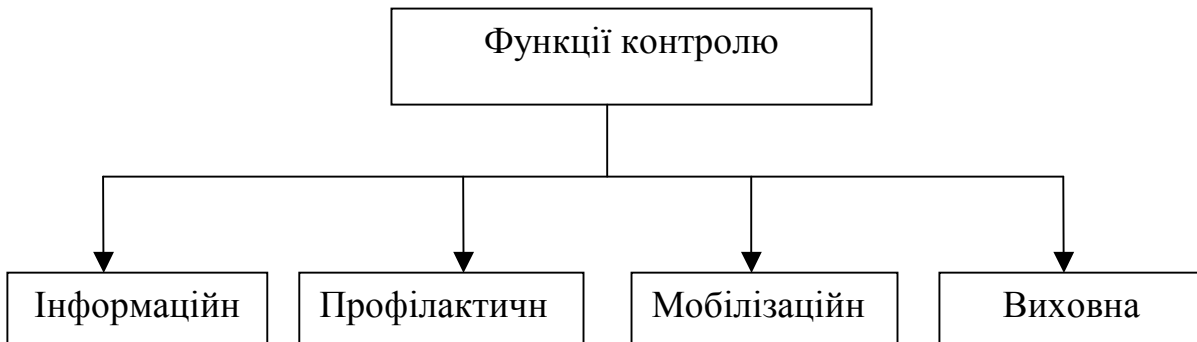

Рис. 1. Функції контролю

Отже, особливістю контролю і головною його складовою є зворотний зв'язок, який здійснюється між об'єктом управління і системою управління. Застосування зворотного зв'язку дозволяє отримати оперативну інформацію про дійсний стан справ керованого об'єкта і про фактичне виконання управлінського рішення.

Література:

1. Воронко Р.М. Контроль у системі споживчої кооперації України: сучасний стан та перспективи розвитку: *монографія*. Львів : Львівський торговельно-економічний університет, 2016. 448 с.

2. Саух І.В. Внутрішній контроль затрат на оплату праці: організаційний підхід. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2011. № 3(57). С. 146–151.

3. Гуцаленко Л.В., Коцупатрий М.М., Марчук У.О. Внутрішньогосподарський контроль : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 496 с.

ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК У БАНКАХ

О.Губарик, к.е.н., доцент

Т.Саванчук, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Економічний результат діяльності банку визначається різницею між доходами і витратами банку, суми яких накопичено за рахунками класу 6 «Доходи» та класу 7 «Витрати» за правилами фінансового обліку. Для формування бази оподаткування, яку складають валові доходи банку зменшені на суму валових витрат, банк має вести в підсистемі податкового обліку їх

накопичення протягом звітнього періоду. Основні підходи до цієї процедури описані Інструкцією про порядок ображення в бухгалтерському обліку банками України поточних і відстрочених податкових зобов'язань та податкових активів (затверджена постановою Правління НБУ від 17 березня 2009 року № 140) (зі змінами від 21 вересня 2020 року № 135) [1].

Банк здійснює відображення в бухгалтерському обліку поточних та відстрочених податкових активів і зобов'язань за відповідними рахунками Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 вересня 2017 року № 89 (зі змінами 2020 р.) [2].

Податок на прибуток поділяється на поточний і відстрочений.

Поточний податок на прибуток - це сума податку на прибуток, визначена у звітному періоді відповідно до податкового законодавства України.

Відстрочений податок на прибуток – це сума податку на прибуток, що визнана відстроченим податковим зобов'язанням і відстроченим податковим активом.

Згідно з Інструкцією про порядок відображення в бухгалтерському обліку банками України поточних і відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань, поточний податок на прибуток визнається зобов'язанням у сумі, що розрахована за звітний період відповідно до податкового законодавства України. Перевищення сплаченої банком суми податку на прибуток над сумою, яка підлягає сплаті визнається дебіторською заборгованістю за податком на прибуток. Дебіторська заборгованість та зобов'язання з поточного податку на прибуток згортається, якщо погашення зобов'язання здійснюється як залік цієї дебіторської заборгованості. Банк повинен визначати тимчасову різницю, що підлягає оподаткуванню, для розрахунку розміру відстроченого податкового зобов'язання. Відстрочене податкове зобов'язання збільшує суму податкового зобов'язання, що підлягає сплаті в наступні періоди.

Банк визнає відстрочене податкове зобов'язання щодо тимчасової різниці, що підлягає оподаткуванню, крім тих випадків, за яких різниця виникає внаслідок операцій первісного визнання: – гудвілу; – активу або зобов'язання в результаті господарських операцій, які не впливають на обліковий і податковий прибутки.

Банк повинен визначати тимчасову різницю, що підлягає вирахуванню, для розрахунку розміру відстроченого податкового активу.

Перерахування банком суми податку на прибуток відображається такою бухгалтерською проводкою:

Дт 3520 «Дебіторська заборгованість за податком на прибуток»,

3620 «Кредиторська заборгованість за податком на прибуток»

Кт 1200 «Кореспондентський рахунок банку в НБУ».

Визнання витрат з податку на прибуток супроводжується такою проводкою:

Дт 7900 «Податок на прибуток»

Кт 3620 «Кредиторська заборгованість за податком на прибуток».

Згорання дебіторської та кредиторської заборгованості з податку на прибуток за звітний період відображається проводкою:

Дт 3620 «Кредиторська заборгованість за податком на прибуток»

Кт 3520 «Дебіторська заборгованість за податком на прибуток».

Банк відображає в обліку визнання відстроченого податкового зобов'язання такою бухгалтерською проводкою:

Дт 7900 «Податок на прибуток», 5100 «Результати переоцінки основних засобів», 5101 «Результати переоцінки нематеріальних активів», 5102 «Результати переоцінки боргових фінансових активів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід»

Кт 3621 «Відстрочені податкові зобов'язання».

Визнання банком відстроченого податкового активу супроводжується такою проводкою:

Дт 3521 «Відстрочений податковий актив»

Кт 7900 «Податок на прибуток» [2].

Отже, для обліковування валових доходів і валових витрат банки самостійно формують внутрішній план рахунків, що його передбачають у класі 8 чинного плану рахунків. Кожен банк цю роботу виконує з орієнтацією на власний програмний продукт і на зручність бухгалтерського персоналу при веденні обліку валових доходів і валових витрат.

Література:

1. Інструкція про порядок відображення в бухгалтерському обліку банками України поточних і відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань: Затв. пост. Правління Національного банку України від 13 квітня 2009р. № 131 (зі змін і доп. від 21.09.2020 року) // https://bank.gov.ua/admin_uploads/law/21092020_135.pdf?v=4.

2. План рахунків бухгалтерського обліку банків України. Затверджено Постановою Правління НБУ від 11 вересня 2017 року № 89 (зі змінами) (зі змінами від 20.08.2020 року №123).

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

О.Чепець, к.е.н., доцент

М.Бардадим, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Туристична індустрія в Україні та світі демонструє динамічні темпи розвитку, проте проблеми підвищення доходності туристичної діяльності залишаються актуальними для практики та такими, що потребують додаткового вирішення.

Для удосконалення ведення обліку доходів в туристичних компаніях потрібно, в першу чергу, створити додаткові субрахунки. Для того щоб одразу розуміти скільки доходу з кожної операції має підприємство, потрібно до субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт та послуг» створити субрахунок